

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Tayip TEMEL

Van Milletvekili

Türkiye’de yürürlükte olan 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanuna göre ‘Engelli; doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel zihinsel, ruhsal, duysal, ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinmelerini karşılama güçlükleri olan ve korunma bakım ve rehabilitasyon danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi’’olarak tanımlanmaktadır. Mevcut tanımlama, engellilik konusundaki yaklaşımın tıbbi modelde ısrarındır. Bu modelde engelli bireyler eşit yurttaşlar olarak kabul görmezken, korunmaya ve bakıma muhtaç gösterilmek suretiyle yetkisizleştirilmiştir. Tam da bu nedenle engeli olan bireyler bütçeden eşit bir şekilde faydalanamamakta mevcut iktidarın “yardım” politikaları ile hayatta kalmaya mecbur bırakılmaktadır. Nitekim engel oranı yüzde 40-69 arası olan yurttaşlar için yapılan ödeme 2022 yılında sadece 842,81 lira olmuştur. Engel oranı yüzde 70 ve üzeri olan yurttaşların engellilere yapılan ödeme ise sadece bin 264,20 lira olmuştur. Nitekim yaratılan bu vahim “muhtaç”lık tablosu çeşitli kurum/kişilerin bağış /yardım kampanyalarıyla da engellilik istismar edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) 2022 yılı merkezi yönetim bütçesinde doğrudan doğruya engellinin bizzatı kendisine ve/veya ailesine dönük ayrılan bütçe miktarı nedir? Engellilere ayrılan bu bütçe hangi yaşamsal ve sosyal ihtiyaçları telafiye dönük ön olarak görülmüştür?

- 2) TÜİK'e göre enflasyon oranının %69,97 olduğu ve açlık sınırının asgari ücreti geçtiği bugünlerde ödenen trajik ücretle engellilerin yaşaması nasıl mümkün olabilir?
- 3) Engellilerin kaç tane ödenen 842,81 TL'den; kaç tane 1264,20 TL'den faydalanabilmektedir?
- 4) Engelli istihdamı teşviklerinden yararlanan işyeri ve işveren sayısı kaçtır? Bu bağlamda işverenler adına karşılanan toplam prim ödeme miktarı ne kadardır?
- 5) Son 20 yılda engelli yurttaşların sağlık başta olmak üzere diğer mağduriyetlerinin teminine dönük valiliklere yapılan bağış/yardım kampanyası başvuru sayısı kaçtır? Bunlardan kaç tanesine izin verilmiştir? Toplanan bağış/yardımların toplam miktarı nedir? Halihazırda sürmekte olan izinli yardım/bağış kampanyalarının toplam adedi, illere göre dağılımı nedir?